

Polisi Llau Pen

*At ddibenion y polisi hwn, mae'r term 'ysgol' yn cyfeirio at feithrinfeydd, ysgolion cynradd, uwchradd ac ysgolion arbennig sy'n cael eu cynnal ac unedau atgyfeirio disgyblion.

Enw'r ysgol	Ysgol Carreg Emlyn
Cyfeiriad a chod post	Clocaenog, Rhuthun LL15 2AY
Rhif Ffôn	01824 750636
Cyfeiriad e-bost ar gyfer y polisi hwn	ysgol.carreg.emlyn@denbighshire.gov.uk
Dolen gwe i'r polisi	

I'w lenwi gan yr ysgol:

Enw'r polisi	Polisi Llau Pen
Rhif fersiwn y polisi	1
Dyddiad cafodd y Polisi ei gymeradwyo'n ffurfiol gan y Corff Llywodraethu	26/4/19
Dyddiad daw'r polisi i rym	26/4/19
Dyddiad Adolygu	Gwanwyn 2022
Llofnodwyd (Pennaeth)	
Llofnodwyd (Cadeirydd y Corff Llywodraethu)	
Gwybodaeth am y polisi hwn ar gael i rieni/gofalwyr	Gwefan yr Ysgol www.ysgolcarregemlyn.cymru

I'w lenwi gan Wasanaethau Addysg a Phlant Sir Ddinbych:

Datblygwyd y Polisi gan	Paula Roberts
Dyddiad y mabwysiadwyd y polisi gan y Gwasanaethau Addysg a Phlant JMT	Chwefror 2019
Dyddiad y cyflwynwyd y polisi gwreiddiol i ysgolion Sir Ddinbych	22/03/2019
Rhif y fersiwn a dyddiad	Fersiwn 1, 22/03/2019
Fersiwn wedi'i ddatblygu gan	Paula Roberts
Dyddiad Adolygu	Ebrill 2022
Asesiad lles wedi'i gwblhau a'r dyddiad	Dim yn berthnasol

1. Trosolwg

Mae llau pen yn broblem gyffredin sy'n effeithio ar y rhan fwyaf o bobl ar ryw adeg neu'i gilydd. Nod y polisi hwn yw helpu i leihau'r broblem ar gyfer rhieni/gofalwyr a'r ysgol. Mae'r polisi hwn wedi'i ysgrifennu gan ddefnyddio'r cyngor diweddaraf gan Lywodraeth Cymru, NHS Direct, Iechyd Cyhoeddus Cymru a Gwasanaeth Nyrsio Ysgolion BIPBC.

2. Beth yw llau pen?

Pryfed bach gyda choesau sy'n symud yw llau pen. Maen nhw'n byw'n agos iawn at groen y pen. Nid yw nedd yr un fath â llau. Plisg yr wyau sy'n gludo i'r gwallt ydyn nhw, ac maen nhw'n edrych fel darnau bach o groen sych. Dim ond os byddwch chi'n dod o hyd i leuen sy'n symud (nid nedden) y bydd gennych chi lau pen. Does dim rhaid i'ch pen chi gosi i fod â llau pen.

3. Sut ydych chi'n cael llau pen?

Oherwydd gweithgareddau chwarae plant a chyswllt uniongyrchol pen wrth ben, plant sydd fel arfer yn cael llau pen, ond gall oedolion eu cael hefyd. Caiff llau pen eu dal gan deulu a ffrindiau agos yn y cartref a'r gymuned, yn ogystal ag yn yr ysgol. Mae llau pen yn byw ym mhob math o wallt - budr neu lân, byr neu hir. Mae llau pen yn cerdded o un pen i'r llall, pan daw pennau i gysylltiad uniongyrchol â'i gilydd – nid ydyn nhw'n hedfan, neidio nac yn nofio.

4. Triniaeth:

Am gyngor ar sut i drin llau pen, gweler:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

5. Atal a rheoli llau pen yn yr ysgol:

Mae'r bartneriaeth rhwng yr ysgol a'r cartref yn hanfodol bwysig wrth atal a rheoli llau pen.

1. Bydd yr ysgol yn rhannu gwybodaeth addysgol am lau pen gyda rhieni/gofalwyr yn rheolaidd (ar ddechrau pob tymor o leiaf) a ddim yn aros i achos o lau pen dorri allan. Bydd hyn yn cynnwys gwybodaeth am wirio am lau a sut i'w trin.
2. Bydd gwybodaeth am y polisi hwn yn cael ei chynnwys ym mhrosiectws yr ysgol a'r wefan.

6. Pan fydd aelod o staff yn sylwi ar achos o lau pen:

1. Os gwelir bod gan ddisgybl yn yr ysgol leuen fyw sy'n symud, rhoddir gwybod i riant/gofalwr y plentyn (yn gyfrinachol) er mwyn iddyn nhw allu trin yr haint. Rhoddir gwybodaeth am:
 - a. Yr wybodaeth ddiweddaraf ar drin llau pen
 - b. Y cyngor sydd ar gael gan y fferyllfa leol am driniaeth
2. Os bydd yr haint llau pen yn parhau, caiff llythyr ei anfon at rieni/gofalwyr y plentyn (yn gyfrinachol). Yn y llythyr hwn, bydd yn nodi bod posibilrwydd y caiff yr wybodaeth hon ei rhannu â'r Nyrs Ysgol fel y gellir rhoi cyngor a chyfarwyddyd.
3. Caiff y nyrs ysgol ei hysbysu o achosion eithafol, di-baid o heintiau llau pen. Gall achosion o'r fath hefyd arwain at atgyfeiriad gan yr ysgol at asiantaethau eraill, e.e. y Gwasanaethau Plant. Gellir atgyfeirio pryderon ynghylch glendid cyffredinol, gan gynnwys llau pen di-baid, at asiantaethau eraill, megis yr ymwelydd iechyd neu'r Gwasanaethau Plant.
4. Ni chaiff disgybl â llau pen ei wahardd o'r ysgol.

7. Mwy o wybodaeth:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

<https://cks.nice.org.uk/head-lice#!diagnosisub>

<https://www.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/43732>

8. Prosbectws a/neu wybodaeth ar y wefan:

Gwybodaeth am y polisi llau pen

Mae llau pen yn broblem gyffredin sy'n effeithio ar y rhan fwyaf o bobl ar ryw adeg neu'i gilydd. **Nod y polisi yw lleihau'r broblem i chi fel rhieni/gofalwyr ac i ni fel ysgol.**

Byddwn yn rhannu gwybodaeth gyda rhieni/gofalwyr yn rheolaidd am gadw llygad am lau pen a sut i'w trin. Byddwn yn gofyn i rieni/gofalwyr fod yn wylidwrs wrth edrych drwy wallt eu plentyn.

Os **amheuir** bod gan ddisgybl yn yr ysgol leuen fyw sy'n symud, rhoddir gwybod i'w rhiant/gofalwr (yn gyfrinachol) er mwyn iddyn nhw allu gwirio a thrin y broblem. Os bydd yr haint llau pen yn parhau, byddwn yn anfon llythyr cyfrinachol at rieni/gofalwyr y disgybl; gall gwybodaeth gael ei rhannu gyda'r Nyrs Ysgol hefyd er mwyn gallu rhoi cyngor a chyfarwyddyd. Caiff y nyrs ysgol a/neu asiantaethau eraill eu hysbysu o ddiffyg glanweithdra, gan gynnwys achosion eithafol neu di-baid o heintiau llau pen. Ni chaiff disgybl â llau pen ei wahardd o'r ysgol.

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, ewch i:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

9. Gwybodaeth gyffredinol am lau pen ar gyfer newyddlenni, Trydar, negeseuon testun neu unrhyw ffyrdd eraill o gyfathrebu gyda'r rhieni:

Llau Pen

Pryfed bach (dim mwy na hedyn sesame ar ôl tyfu'n llawn) yw llau pen, gyda choesau sy'n symud. Maen nhw'n byw'n agos iawn at groen y pen. Nid yw nedd yr un fath â llau. Plisg yr wyau sy'n gludo i'r gwallt ydyn nhw, ac maen nhw'n edrych fel darnau bach o groen sych. Dim ond os byddwch chi'n dod o hyd i leuen sy'n symud (nid nedden) y bydd gennych chi lau pen. Does dim rhaid i'ch pen chi gosi i fod â llau pen.

Oherwydd gweithgareddau chwarae plant a chyswllt uniongyrchol pen wrth ben, plant sydd fel arfer yn cael llau pen, ond gall oedolion eu cael hefyd. Caiff llau pen eu dal gan deulu a ffrindiau agos yn y cartref a'r gymuned, yn ogystal ag yn yr ysgol. Mae llau pen yn byw ym mhob math o wallt - budr neu lân, byr neu hir. Mae llau pen yn cerdded o un pen i'r llall, pan daw pennau i gysylltiad uniongyrchol â'i gilydd – nid ydyn nhw'n hedfan, neidio nac yn nofio. Efallai y byddai'n gyngor da cadw gwallt hir wedi ei glymu'n ôl er mwyn lleihau'r risg o haint.

Oherwydd y bydd y rhan fwyaf o blant yn cael llau pen ar ryw adeg neu'i gilydd, rydym yn awgrymu'n gryf bod ein rhieni/gofalwyr yn gwirio gwallt eu plant fel mater o drefn, o leiaf unwaith yr wythnos. I gael rhagor o wybodaeth am lau pen, sut i edrych am lau pen a'u trin, ewch i'r wefan hon, neu ewch at eich fferylllydd lleol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

Fersiwn Fer

Rydym yn awgrymu'n gryf bod ein rhieni/gofalwyr yn gwirio gwallt eu plant fel mater o drefn. I gael rhagor o wybodaeth am lau pen, sut i edrych am lau pen a'u trin, ewch i'r wefan hon, neu ewch at eich fferylllydd lleol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

20953_Head lice fact sheet (W).pdf

WG Head Lice Leaflet (W).pdf

10. CYFRINACHOL: Llythyr cyswllt rhif 1 (NEU gall fod wyneb yn wyneb, dros y ffôn, neges destun, e-bost, llythyr ac ati):

Annwyl Riant/Ofalwr

Cyfrinachol: llau pen

Rydym wedi sylwi ei bod yn **bosibl** bod gan eich plentyn lau pen, a hoffem eich cynghori i wirio gwallt eich plentyn a'i drin fel sy'n briodol.

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, gweler y daflen atodedig, ewch i wefan GIG neu'r fferyllfa leol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

WG Head Lice
Leaflet.pdf

11. Llythyr cyswllt rhif 2:

Annwyl Riant/Ofalwr

Cyfrinachol: llau pen

Rydym wedi sylwi ei bod yn **ydddangos** bod gan eich plentyn lau pen o hyd, y mae'n siŵr eich bod wedi bod yn eu trin. Byddem yn eich cynghori i wirio a thrin y llau pen cyn gynted â phosibl. Efallai y byddwn yn cysylltu â'r Nyrs Ysgol er mwyn cael cyngor a chyfarwyddyd

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, gweler y daflen atodedig, ewch i'r wefan hon neu'r fferyllfa leol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

WG Head Lice
Leaflet.pdf